

Makine ihracatında 28,3 milyar dolarla tüm zamanların yıllık rekoru kırıldı

Türkiye'nin makine ihracatı 2024'te önceki yıla göre yüzde 0,3 artarak 28,3 milyar dolara ulaştı ve bu alanda tüm zamanların yıllık rekoruna imza atıldı.

Uğur Aslanhan | 18.01.2025 - Güncelleme : 18.01.2025

İstanbul

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) verilerine göre, makine imalat sanayisinin ihracatı, 2024'te serbest bölgeler dahil edildiğinde 28,3 milyar dolara ulaştı.

İhracat tonaj bazında yüzde 4,7 azalırken, kilogram başına düşen ortalama birim ihracat fiyatı yüzde 4,2 yükseldi. Bu sayede geçen yıl makine ihracatından elde edilen gelir yüzde 0,3 artmış oldu.

En fazla ihraç yapılan alt dallar "evsel ve endüstriyel soğutma makineleri" ile "içten yanmalı motor ve aksamaları" olurken, onları "inşaat ve madencilik makineleri" ile "yıkama ve kurutma makineleri" takip etti.

İhracat en fazla "türbin, turbojet ve hidrolik silindirler" grubunda artarken, en fazla düşüş "elektrik motorları ve jeneratörler"de görüldü.

En büyük pazar Almanya'ya ihracat yüzde 5,4 gerilemeyle 3 milyar dolar olurken, buradaki açığı yüzde 5,6 artışın yaşandığı ve 1,8 milyar dolarlık makine satışına imza atıldığı ABD pazarı kapattı.

"Avrupa'daki sıkıntıyı ABD'deki canlılıkla aşan sektörümüzü kritik günler bekliyor"

Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, ihracat rakamları ve sektördeki gelişmelere ilişkin AA muhabirine yaptığı açıklamada, önceki yıl yüzde 1 daralan dünya makine teçhizat ihracatının, 2024'ü makine fiyatlarının yükselmesiyle yüzde 2'lik artış ve sınırlı bir toparlanmayla kapattığını söyledi.

IMF'nin dünya ekonomisinin 2025'te potansiyelinin altında kalarak yüzde 2,8 büyüyeceği tahminine işaret eden Karavelioğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu durum makine teçhizat yatırımlarının bu yıl da 2022'deki 5,5 trilyon dolar seviyesine yükselemeyeceğini ve üretimdeki kayıpların telafi edilemeyeceğini gösteriyor. (ABD'nin seçilmiş başkanı) Donald Trump'ın seçim vaatlerini yerine getirmek üzere koyabileceği ilave gümrük vergilerinin küresel ticareti yüzde 8-10 düzeyinde daraltabileceği, hatırı sayılır kaynaklarca da dile getiriliyor. Bütün dünyaya sirayet edebilecek bir korumacılık furçasının neticesi, tekrar yükselişe geçen enflasyon ve yüksek faiz ortamı nedeniyle yatırımların düşük seviyede kalması olur. 2024'te Avrupa'daki sıkıntıyı ABD'deki canlılıkla aşan sektörümüzü kritik günler bekliyor."

"Başlattığımız hiçbir yatırımı sonuçsuz bırakmamalıyız"

Kutlu Karavelioğlu, Avrupa makine pazarında yaşanan daralmanın sürmesini beklediklerini kaydederek, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Yükselen kaygılara siyasal belirsizliklerin de eklendiği Avrupa'da, görece daha küçük ekonomilerdeki durum idare edilebilir olsa da Alman ekonomisine yönelik güven

sarsılıyor. KOBİ'lerin üretim alanından yavaşça çekildiği, büyük ölçekli üreticilerin ise teknolojik olarak geride kaldığı Avrupa hem iç pazarındaki durgunluğu aşmanın hem de yeni serbest ticaret anlaşmaları üzerinden ihracatta avantajlar yaratmanın yollarını arıyor."

Karavelioğlu, ABD bankalarının küresel yeşil fonlardan birer birer çekilmelerinin, AB-ABD kutuplaşmasının yeni bir tezahürü olarak okunabileceğini belirterek, AB'nin rekabetçiliğini korumak üzere sınımsız sarıldığı ama her merhalesinde kendi sanayisinden tepki aldığı Yeşil Mutabakat'ta sıkıntıya girdiğini, böyle bir dönemde Türkiye'nin teknoloji ve kalite sınıflarındaki zenginliğini artırmak amacıyla başlattığı süreç veya yatırımları ne olursa olsun sonuçsuz bırakmaması gerektiğini anlattı.

"Suriye, Ukrayna ve Filistin'deki muhtemel gelişmeler güçlü beklenti yaratıyor"

MAİB Başkanı Karavelioğlu, Suriye'nin, Ukrayna'nın ve Filistin'in uluslararası mali programların desteğiyle yeniden imarının ve kısıtlanan Rusya ve İsrail pazarının açılması gibi muhtemel gelişmelerin 2025 ve sonrası için güçlü beklenti yarattığını ifade ederek, şu açıklamalarda bulundu:

"Bu yıl ihracatımızdaki daralmanın yüzde 17,1 olduğu Rusya'daki gelir kaybımız 400 milyon dolara ulaştı. İsrail'le ticaret yasağı da makine ihracatımıza 250 milyon dolar menfi etki etti. NATO güvencesi azalan Avrupa'nın savunma sanayisi kapasitesini artırma çabalarını dikkate aldığımızda, her şeye rağmen pandemiden bu tarafa çok güçlenen rekabetçiliğimizi sınama fırsatı bulacağımız yeni imkanlar ufukta belirmiş görünüyor."

"2025 yılı için daha iyimseriz"

Kutlu Karavelioğlu, 2024 Ocak-Ekim döneminde makine sanayisinde üretimin yüzde 8,3 gerilediğini kaydederek, 2025 yılı için daha iyimser olduklarını vurguladı.

İyimser olmalarını sağlayan gelişmelere değinen Karavelioğlu, şu ifadeleri kullandı:

"Ticari kredi büyümesi henüz hedeflerin altında gitse de enflasyonun seyrine bağlı bir gevşeme olacağını, İstihdamı Koruma Programı gibi uygulamalar ve yeni finansman imkanlarıyla küçük ve orta ölçekli işletmelerin rahatlatılmaya çalışılacağını anlıyoruz.

Reeskont kredilerindeki faiz maliyet düşüşü gibi olumlu haberler, 2024 son çeyreğindeki karamsarlığın izlerini siliyor. Yine de imalat faaliyetlerindeki bozulmanın ve küresel makine sipariş endeksindeki yavaşlamanın devam ettiği bir dönemde, geçen yıl 19 çeyrek aradan sonra daralmaya başlayan makine teçhizat yatırımlarını pozitifte geçirmenin kolay olmayacağı kesin."

Karavelioğlu, TL'nin yeni yılda da değer kazanmaya devam etmesinin makine ithalatını artırabileceğini belirterek, avro karşısında güçlenen doların ihracatının yüzde 47'sini avro cinsinden yapan makine sektörünün ihracatını dolar bazında aşağı çekebileceğini sözlerine ekledi.